

Gazeta Grudziądzka

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

W Imię Boże!

Rok założenia 1894
Wydanie tańsze

Za Wiarę i Ojczyznę!

Najpoczytniejsze ludowe pismo polityczne i społeczno-gospodarcze,
poświęcone walce o prawa ludu wiejskiego i należne mu stanowisko w państwie.

Adres: Gazeta Grudziądzka
Tel. 1813 Grudziądz, Droga Łąkowa

Założyciel Wiktor Kulerski

P.K.O. Poznań nr. 200420

Z wojny domowej w Hiszpanii Walki na odcinku Teruel trwają

Salamanka. Wedle oficjalnych wiadomości, zawartych w komunikacie wojsk powstańczych, walki na odcinku Teruel trwają jeszcze ciągle pomimo, że większość budynków umocnionych, położonych w obrębie miasta, znajduje się w ręku wojsk rządowych. W tej liczbie seminarium w Teruel zamienione przez narodowców w regularną fortecę, zostało zdobyte. Również katedra, ratusz i koszary gwardii cywilnej zostały wzięte po ciężkich walkach.

Również w sobotę dnia 25-go wojska narodowe przeprowadziły kilka przeciwnatarć, które wyrządziły wojskom rządowym znaczne szkody.

Wedle doniesień z Madrytu, wojska rządowe uzyskały dzięki skutecznej ofensywie na odcinku Teruel, skrócenie wschodnio-hiszpańskiego frontu o 1/3-cia dotychczasowej długości. Poza tym wojska rządowe zyskały teren około 1000 km kwadr.

Podczas bombardowania Sagunta, końcowej stacji linii kolejowej, wiodącej z Saragossy przez Teruel na wybrzeże, została zabita, wedle

ostatnich doniesień, znacznie większa ilość osób, aniżeli pierwotnie przypuszczano. Liczba zabitych

wynosi wedle tych doniesień 31, podczas kiedy rannych jest około 60. (ATE)

19-ta rocznica powstania wielkopolskiego

W poniedziałek 27 grudnia br. jako w 19-tą rocznicę wybuchu powstania wielkopolskiego, odbył się w Poznaniu uroczysty obchód tej rocznicy.

W godzinach rannych odprawiono uroczyste nabożeństwo w kościele Farnym w którym wzięli udział woj. Maruszewski oraz gen. Wład.

O godz. 16-ej odbył się na Placu Wojska raport i przegląd oddziałów powstańczych.

Z kolei nastąpiło zapalenie ogniska i 1-minutowa cisza dla uczczenia pamięci poległych. Po przemówieniach oddziały wyruszyły pod pomnik Wdzięczności, gdzie złożono wieńce, oraz na cmentarz w Górczynie, gdzie pod pomnikiem Powstańców Wielkopolskich wygłoszono krótkie przemówienie oraz złożono wieńce.

Z Dalekiego Wschodu

Szanghaj. — Według komunikatu władz japońskich, miasto Hang-Czau, leżące na południu od Szanghaju, znajduje się obecnie całkowicie w rękach japońskich. Straże przednie kolumn japońskich, postępując za uciekającymi Chińczykami, nie zezwalają na zorganizowanie jakiegokolwiek skutecznego oporu. W samym Hang-Czau nie toczą się już żadne walki.

Rzecznik władz japońskich, komunikując o definitywnym zajęciu Hang-Czau oraz pozostałych sukcesach wojsk japońskich w zatoce Hang-Czau, zaznaczył, że w północno-chińskich prowincjach Hopen i Szantung odbyło się kil-

kanaście nalotów japońskich przeprowadzonych z pozytywnym wynikiem.

Autonomiczne rządy

Szanghaj. — Japończycy utworzyli w Nankinie komitet złożony z 11 polityków chińskich pod przewodnictwem Tao-Hsi-Szana.

W chwili obecnej zarówno Nankin jak i Pekin oraz prowincje Szansi i Honan otrzymały autonomiczne rządy z ramienia władz japońskich. Według doniesień ze źródeł japońskich, prowadzone są pertraktacje celem ukonstytuowania jedynego rządu centralnego dla wszystkich obszarów chińskich zajętych przez wojska japońskie.

Nowe przesilenie rządowe w Rumunii

Premier rumuński Tatarescu złożył na ręce króla Karola II dymisję gabinetu, która jak dotychczas, nie została jeszcze ogłoszona. Dymisję całego rządu poprzedziła dymisja ministra wojny Ilasiewici.

Ustąpienie rządu premiera Tatarescu przewidywały koła polityczne z chwilą, gdy stało się wiadomym, że według zasad obliczania głosów, ustalonych przez centralną komisję wyborczą blok prorządowy nie uzyska więcej, jak 150 mandatów w parlamencie.

Aresztowania i wyroki śmierci w Rosji sowieckiej

Londyn. Prasa angielska, o szerzających się w całej Rosji sowieckiej aresztowaniach i wyrokach śmierci. Każdy błąd w organizacji zostaje automatycznie uznany za sabotaż trockistowski i „stosownie do tego” karany.

Ostatnio skazano 4 urzędników towarzystwa handlowego w Leningradzie z powodu „umyślnej” roz-

rzutności na karę śmierci dla tego, że zamówili oni za 1.800.000 rubli pewien gatunek guzików dla którego nie było żadnego zastosowania.

W republice tatarskiej skazano na śmierć 10 członków „organizacji trockistowskiej” dla tego, że oskarżeni oni byli o uprawianie sabotażu w hodowli bydła. (ATE)

Konsolidujący rozłamowcy

Trzeba brać życie takim, jakim ono jest. Świat nigdy nie był i nie będzie rajem, ludzie aniolami. A przecież ci ludzie inaczej wyglądali. Nie chcą sięgać do dalekiej przyszłości, ani po szerokim rozglądaniu się świecie, mam la myśli uas dom i nasze rodzime śmiecie.

Nigdy na nich nie brakło ludzi złych i przewrotnych, trafiali się zawsze przestępcy i zbrodniarze, ale też za takich byli uważani. Byli zdrajcy i Judasze, ale chodzili z piętnem na czole, pogardzeni i wytykani przez społeczeństwo. Każdą zdradę uważano za czyn hańbiący, a każdego zdrajcę za człowieka godnego najgłębszej pogardy. Trafiali się fałsz i obłuda, ale były one tylko zjawiskami nie stanowiąc dla nikogo normy i programu. Byli szatani, ale się nie ubierali w ornaty i na mszę nie dzwonili. Złodzieje nie byli wykładowcami i stróżami siódmego przykazania, a córy Koryntu dziewiczej czystości. Fałszujący prawdę nie byli jej apostołami. Starano się o rzeczywistość jasną i widoczną.

Odróżniając ziarno od plewy brzydzono się klameką, pogardzono zdrajcą i oszczercą, unikano oszustów, piętnowano lokajów i donosicieli, nie podawano ręki wyrzutowi, unikano towarzystwa ludzi niepewnych i skompromitowanych. Kpiono z pyszałków i zarozumiałców, pędzono na różnych stołkach siedzących. Prawie że nie znano ludzi konjunktury. Dotyczyło to wszelkich dziedzin.

Tak było dopóki nie przyszła nowa nauka i nowi jej wyznawcy. Znać ją wszyscy i wiecie od kogo pochodzi. Na imię jej zakłamanie i pomieszanie pojęć. Stworzyła ona taki gąszcz i dym, że n. p. bohater zakończony dopiero procesem b. starosta Czarnocki, nie tylko nie odróżnia obcych pieniędzy od swoich, ale nie wie napewno, do jakiego wyznania należy. Trzeba wyjaśnić, że na wszelki wypadek dwa sobie zafundował, jedno na codzień, drugie na święto. Ten przemysłny starosta wcale wyjątku nie stanowi, są inne ptaszki nie mniej dozwolne i niebezpieczne.

Specjalną i mało szlachetną odmianą będącą plodem pomajowej epoki stanowią różni apostołowie, nieposzlakowanego patriotyzmu, wierności dla zasad i jedności narodowej za wszelką cenę. Ich wielkoduszne gazetarskie gesty, skargowskie niemal tony, rozdzielanie szat nad idacymi nieszczerkami, mogłyby przekonać każdego, że to

Ciąg dalszy na stronie 2-giej.

Dymisja wojewody nowogrodzkiego?

W kolach politycznych rozeszły się pogłoski o postanowionej już rzekomo dymisji obecnego wojewody nowogrodzkiego płk. Ludwika Sokolowskiego, który ma podobno przejść do służby w dyplomacji.

Poważne zajście pod Suczau

Szanghaj. W pobliżu angielskich linii obronnych pod Suczau doszło do poważnego incydentu.

Pewien mężczyzna, wyglądający na Chińczyka, zrzucił z mostu na Honan-Road trzy granaty ręczne na japoński kuter, który stał na kanale Suczau. Załoga kutra wynosiła 15 ludzi. Jeden z trzech granatów wybuchł i zranił jednego żołnierza japońskiego. Sprawca zamachu zdołał zbiec. Japońskie koła miarodajne uważają incydent za bardzo poważny i wskazują, że na terenie koncesji międzynarodowej znajdują się znaczne ilości amunicji, poza tym koła te stwierdzają, że policja na terenie koncesji nie rozwija należytej kontroli. Należy oczekiwać zarządzeń japońskich w związku z incydentem. (ATE)

(Dokończenie ze str. 1-ej)

nie tylko ci co są milionem i cierpią za miliony, ale poza szczęśliwą Ojczyzną nie mieli nigdy i nie mają innych celów, a już broń Pańskie swoich!

Tymczasem ludzie wiedzą, że ci nauczyciele moralności sami są przestępcami, że ci tak gorliwie konsolidujący naród rozbijali jego poważne zespoły, iż na miejsca, które zasiedli zaprowadziła ich czysto zdrada zasad i programów! Czemże oni się różnią od Żyda handlarza, który w jednym mieście zbankrutował, by w drugim wypłynąć? Czy nie przemalowali szyldu jak i on. On przynajmniej milczy, gdy tamci pehają się na trybunę, jako troskliwi i jedyni ojcowie narodu.

Więcej konsekwencji wykazał już biblijny Judasz, bo gdy zdradził Chrystusa i wziął srebrniki, przynajmniej więcej nie pokazywał się między apostołami, ale poszedł i powiesił się. Ci dziwni stróżowie jedności narodowej, stają się równocześnie zażartymi apostołami rozbijania. Z ich kuźni sypią się fałszywe wiadomości, dotyczące Niemców im stronnictw, tam się rodzi prowokacja, stamtąd idą w świat radośnie podawane wieści, że już rozłamy są tak nie dalekie! Ależ to wnosi zamieszanie, ile przy nosi kłopotów i szkody!

Ten wytwór stosunków romajowych jest co najmniej groźnym. Trzeba też by się ludzie przekonali kto, dla czego i dla kogo uprawia owe haniebne rzemiosło i umieli je odpowiednio potraktować.

Z procesów ludowych

Kraków (ag). Odbiło się ostatnio szereg rozpraw o zajścia w czasie sierpniowego strajku chłopskiego. Wydawane obecnie wyroki są surowe. Sąd w Tarnowie skazał 71-letniego J. Bojda na 9 mies. więzienia za rzucanie kamieniami w policję; Sąd Okr. w Nowym Targu skazał L. Michalczyka na rok więzienia, W. Skawskiego, prezesa Koła S. L., na 1½ roku, prezesa Chlebka z Tylmanowej na 8 miesięcy.

W dniu 22 grudnia br. odbył się przed Sądem okr. w Czortkowie proces przeciwko 9 chłopom, oskarżonym o strajk rolny w pow. buczackim, w którym wszyscy oskarżeni zostali skazani, a to: Jan Skiba na 2 lata więzienia, Nikitor Kobza, Michał Janosz, Karol i Marian Rosenbeigerowie, Franciszek Sas i Paweł Dźunglej po 1 roku więzienia, zaś Jakub Chmielewski i Józef Deczyński po 6 miesięcy. Zasadzeni wnieśli apelację. Wszyscy skazani, za wyjątkiem Skiby Jana zostali wypuszczeni na wolną stopę. Bronili bezinteresownie dr. Pieracki ze Lwowa i dr. Skrzywan z Czortkowa.

W dniu 17 grudnia 1937 r. stanął przed Sądem Okręgowym w Kielcach na sesji wyjazdowej w Busku ob. Kornas z pow. stopnickiego oskarżony o zotrzymywanie furmanek w czasie strajku rolnego.

Oskarżonego Kornasia bronił bezinteresownie adwokat Reczek z Kielc. Sąd skazał Kornasia na 6 miesięcy aresztu, która to karę prawie że odcierpiał w areszcie śledczym w Kielcach. Po rozprawie ob. Kornasia wypuszczono na wolność.

Interpelacja posła ks. Lubelskiego w sprawie Gdańska

Na przedświatacznym posiedzeniu sejmiku marszałek sejmiku przyjął zgłoszoną poprzednio interpelację posła ks. Lubelskiego do premiera rządu w sprawie zakazu odbycia w Warszawie Akademii, na której omawiane miały być zagadnienia dotyczące Gdańska.

Akademia miała odbyć się pod tyt. — „Gdańsk — najżywoźniejsza sprawa Polski”.

W interpelacji tej ks. Lubelski kreśli obraz stosunków między Polską a wolnym miastem oraz nadużyte i bezprawni władz gdańskich przeciw Polsce

i ludności polskiej w Gdańsku przytacza wyjątki z przemówienia p. Förstera w Essen, iż „Gdańsk był jest i będzie niemieckim i że nie ma już dziś powodu ukrywać, że Gdańsk rządony jest przez karnych członków partii nacjonal-socjalistycznej, posłusznych rozkazom swego zwierzchnika z Berlina... po czym pisze:

W tych warunkach nie dziwnego, że komitet złożony z kół zrzeszeń b. wojskowych oraz z kół zrzeszeń społecznych w osobach najwybitniejszych przedstawicieli tych zrzeszeń jak np. b. min. Augusta Zeleskiego, b. min. Strassburgera, b. min. Sołtana i innych postanowił urządzić w Warszawie dnia 8 grudnia br. w wielkiej sali Filharmonii akademię pt. „Gdańsk — najżywoźniejsza sprawa Polski”. Skład komitetu jak i ustalona lista mówców w osobach prof. St. Strońskiego, b. komisarza gen. Rzplitej w Gdańsku — Strassburgera, ks. A. Wyrebowskiego dawały rekojmie, że ta ważna sprawa będzie traktowana poważnie i że interes bezpieczeństwa spokoju i porządku publicznego nie będzie na szwank narażony. Tymczasem Komisarjat Rządu na m. Warszawę w przeddzień zapowiedzianej akademii zakazał odbycia jej „ze względu na bezpieczeństwo, spokój i porządek publiczny”, który to zakaz wywołał w społeczeństwie przygnębienie i rozliczne komentarze. Od decyzji Komisarjatu wniósł komitet odwołanie do Min. Spraw Wewnętrznych. Podając to do wiadomości p. Prezesa Rady Ministr. i stwierdzając, że troska o sprawy gdańskie jest powszechną w Państwie prośbą o wyjaśnienie w tej sprawie i zapytanie, czy p. Prezes R. M. udzieli zezwolenia na odbycie tej akademii w stolicy.

Krwawe święta w Palestynie

Jerozolima. — Święta Bożego Narodzenia nie przyniosły żadnego osłabienia fali aktów terrorystycznych, która w chwili obecnej ogarnęła całą Palestynę.

Wojska brytyjskie natknęły się w pagórkowatym terenie w pobliżu Nazaretu na gwałtowny opór silnie uzbrojonej bandy arabskiej, liczącej kilkadziesiąt osób. Wykorzystując zrecznie nieprzejrzysty teren, Arabowie zaatakowali oddział brytyjski tak, że dowódca tego oddziału musiał zawiązać na pomoc eskadrę lotniczą. Współpra-

cując z piechotą, samoloty Royal Airforth zdołały po krótkim czasie rozbić bandę Arabów, która pozostawiła na placu boju 10 zabitych. Po stronie angielskiej 1 oficer został zabity, 2. ch żołnierzy rannych.

W Tel Awiwie dokonano napadu rabunkowego na pewnego Nowozelandczyka nazwiskiem Lewis i jego żonę, która ciężko ranna, zmarła wkrótce w szpitalu. Państwo Lewsowie znani byli z bardzo wielkiej zamożności (ATE)

Co za potworne rzeczy

W Teatrze Wielkim w Moskwie urządzono przed paru dniami akademię poświęconą 20-jej rocznicy istnienia osławionej GPU czyli czczycielce. Z przemówień wygłoszonych na tej akademii wynika iż terror w stosunku do „wrogów ludu” nie został ukończony i będzie kontynuowany.

Znamienne było przemówienie wicepremiera centralnego rządu so-

wietkiego Mikojana, który charakteryzując pracę „czekistów” wskazał, jako przykład godny naśladowania wydawanie w ręce GPU rodziców przez dzieci. Tego rodzaju postępowanie mówca nazwał „wyrazem wysokiego patriotyzmu”. Ten ustęp przemówienia Mikojana został pominięty w tekście oficjalnym, podanym przez prasę.

Prześladowania Polaków na Litwie nie ustają

Kowno. — Jak donoszą z Litwy, prześladowania Polaków trwają w dalszym ciągu. Urzędy administracyjne nie dopuszczają do żadnych zebrań w świetlicach towarzystwa „Pochodnia” i innych organizacji polskich. Ostatnio policja litewska cofnęła zezwolenie na zebranie związku „Ludzi Pracy” oraz zakazała zebrań członków w świetlicach kowieńskich.

Wydano również zakaz zaniechania świetlicy w Olicie. Zakaz ten po paru dniach został jednak cofnięty. Jak wiadomo, ministerstwo spraw wewnętrznych dotychczas nie zatwierdziło statutu żadnego polskiego towarzystwa, choć termin rejestracji towarzystw w myśl ostatniej ustawy upływa z dniem 1 stycznia 1938 roku. (ATE)

Nowa placówka

na terenie Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie

Na terenie Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie powstało stowarzyszenie młodzieży ludowej pod nazwą „Polska Akademią Młodzież Ludowa”, które w ostatnich dniach zostało zarejestrowane przez Senat akademicki. Jest to wielki krok naprzód, gdyż dotychczas na wyższych uczelniach lwowskich istniała jedynie t. zw. „Młodzież Wszechpolska” o zabarwieniu faszystowskim.

Śladem młodzieży chłopskiej studiującej na Uniwersytecie, poszła młodzież Politechniki Lwowskiej oraz Akademii Handlu Zagranicznego, która już wszczęła starania o zarejestrowanie się w swoich senatach.

Przemiana w społeczeństwie nie ominęła i społeczności akademickiej. Synowie wsi zrozumieli, że obowiązkiem ich jest pracować w

zdrowych chłopskich organizacjach, a nie w sanacyjnych i endekskich. Wierzymy w to mocno, że ani jeden akademik pochodzenia wiejskiego nie pójdzie do wrogich chłopu organizacji, lecz do rodzinnych, gdzie ma możliwość uczciwej pracy dla dobra wsi polskiej, a za razem dla państwa polskiego. Lokal nowej organizacji mieści się przy ulicy Lefewela 5. Dyżury odbywają się codziennie od godziny 19 do 21.

Likwidacja Niezależnej Socj. Partii Pracy

Ministerstwo spraw wewnętrznych wydało zarządzenie zabraniające działalności na terenie całego kraju Niezależnej Socjalistycznej Partii Pracy. Zarządzenie to wydane zostało z powodu stwier-

Dwa znamienne fakty

W ub. piątek bawił w wojewódzkim urzędzie pomorskim, dokąd go zawiązano na dłuższą konferencję, starosta kościerski Turowski. Następnego dnia woj. Raczkiewicz wyjechał do Warszawy w sprawach służbowych skąd powrócił w poniedziałek wieczorem.

Według zapewnień kół dobrze poinformowanych oba te fakty mają ścisły związek.

Pomorze czeka więc jeszcze jedna niespodzianka.

10 tysięcy ludzi wymordowano w 4 godzinach

Japończycy po zdobyciu miasta Hankau przez 4 dni rabowali dobytek mieszkańców i zamordowali 10 tysięcy osób.

Proces Doboszyńskiego we Lwowie

Sprawa Doboszyńskiego, głośnego organizatora marszu na Myślenice, piewinnionego werdyktem sądu przysięgłych w Krakowie, została przekazana do ponownego rozpatrzenia do sądu przysięgłych we Lwowie.

dzionej działalności wywrotowo-komunistycznej tej partii.

Na terenie całego kraju rozplakatowane zostały obwieszczenia o likwidacji tej partii.

Zamiast programu... cztery słupy

Na ostatnim przedświątecznym posiedzeniu sejmowej komisji budżetowej, zapytano prem. Składkowskiego jaki właściwie jest program rządu.

P. premier odpowiedział w obszernym przemówieniu, przyczem powiedział wiele i nie. To znaczy, że zabawił uważnie słuchających go panów posłów wiece urozmaiconą mową, atoli niczego konkretnego, jeżeli chodzi o program rządu, słuchaczom nie powiedział.

„Program“ rządu p. premier (wedle „Gazety Polskiej“) wyjaśnił tak:

Wytyczne pracy Rządu są następujące:

po pierwsze, jest to czynnik obrony Państwa. I tu wysiłek wszystkich ministrów zmierza do tego, aby ten czynnik był jak najwyżej podniesiony i aby jak najlepiej prosperował. I chociaż są może rzeczy, o których wspomniał kolega Dudziński, braku są przecież wszędzie, ale to jest jeden ze słupów, na który płyną okręty eskadry rządowej.

Drugim takim słupem, drugim takim programem ogólnym to są, jak koledzy dobrze wiedzą, ogólne wytyczne gospodarcze, które trzyma mocno w swoim ręku p. wicepremier Kwiatkowski, które dają swoje osiągnięcia, które nie są programem pisany tylko na papierkach, ale dały, jak koledzy wiedzą w ciągu tego półtora roku swoje wyniki.

Trzecim słupem wytycznym, do którego stosować się muszą ministrowie, to są wytyczne polityki zagranicznej dla której pracować muszą wszystkie resorty i do której się przystosować muszą. A określeniem tej polityki zagranicznej, jak wysokiej Izbie wiadomo, jest właściwe własne oblicze Polski w życiu międzynarodowym.

Wreszcie czwartym takim słupem, który jest najbardziej dla polityki zewnętrznej Państwa charakterystyczny, to jest dążenie do sprawiedliwości społecznej. Pracujemy nad tym już półtora roku i co do jej wyników mógłbym przytoczyć dużo przykładów, których wysokiej Izbie oszczędzę, bo są dobrze znane.

To są mniej więcej cztery takie punkty, cztery słupy wytyczne, na które kieruje się mój Rząd. Z nich wynikała wszystkie inne poczynania Rządu.

Po wysłuchaniu tego „wyjaśnienia“ powinien właściwie chociażby jeden z posłów wstać i powiedzieć pod adresem p. premiera: Si tacuisses... (gdybyś był mileżał).

Bo i cóż wynika z powiedzenia p. premiera na temat programu rządu? Jedno z dwojga: albo rząd nie posiada faktycznie żadnego programu i to co o nim mówią, że jest to „rząd bezprogramowy“ jest prawdą, — albo rząd p. gen. Składkowskiego posiada program, lecz z różnych przyczyn nie chce go ujawnić.

To co p. premier komisji budżetowej wyliczył jako „program“, te owe słupy wytyczne, na które kieruje się jego rząd, nie jest niczym innym, jak elementarnymi zadaniami, jakie ciąży na każdym rządzie i to w dodatku w każdym państwie, bez względu na ustrój tego państwa.

A cóżby to były za rządy gdyby nie dbały o obronność państwa, o sprawy gospodarcze, o politykę

zagraniczną i wreszcie o sprawę dliwosć społeczną? A cóżby to był za rząd, w którym poszczególne ministerstwa uprawiały odrębną politykę w swoich resortach?

Oczywiście, że ten czy inny rząd, tego czy innego państwa, w swoisty sposób podchodzi do tych elementarnych zadań państwowych. Ale tu właśnie chodzi o to, ażeby społeczeństwo się wreszcie dowiedziało, w jaki sposób do tych zagadnień, wyliczonych przez p. premiera Składkowskiego podchodzi jego właśnie rząd. Słowem, jaki jest program rządu!!!

P. gen. Składkowski te proste rzeczy rozumie tak samo, jak je rozumie każdy orientujący się w życiu publicznym obywatel. Ro-

zumie co to są te jego „słupy“. A znając p. Składkowskiego, nie przypuszczamy, że za tymi słupami chciał ukryć przed społeczeństwem właściwy program polityczny i gospodarczy swego rządu. P. premier lubi się chwalić, to też pochwaliby się napewno programem — gdyby.. taki posiadał.

Cała jednak praktyka naszego życia publicznego, niemożność znalezienia drogi do całego społeczeństwa wskazują na to, że i rząd p. premiera Składkowskiego, jak zresztą wszystkie dotychczasowe rządy pomajowe, nie posiada istotnego programu, że i ten rząd jest „rządem bezprogramowym“.

Coś trzeba było posłom pokazać, albo program, albo niezapisa-

na kartę papieru. P. premier pokaż.. słupy.

Te „słupy“ oczywiście są charakterystyką naszych stosunków wewnętrznych. Te „słupy“ p. gen. Sławoj-Składkowskiego są tymi słupami, których system pomajowy zawiesił druty kolezaste i odgradził się od większości narodu.

W. Z.

Motywy wyroku w procesie b. starosty Czarnockiego

Jak to podaliśmy w poprzednim numerze naszej gazety, b. starosta kartuski Czarnocki skazany został na 2 lata więzienia. Sąd zgodził

się wypuścić skazanego Czarnockiego na wolną stopę po złożeniu kaucji w wysokości 10.000 zł. gotówki. Ponieważ jednak prokura-

tor sprzeciwił się temu orzeczeniu wnosząc odwołanie w tej sprawie do sądu apelacyjnego, przeto Czarnocki pozostaje nadal w więzieniu aż do czasu rozpatrzenia przez sąd apelacyjny odwołania prokuratora.

W motywach wyroku sąd podał, że dał wiarę wszystkim tłumaczeniom oskarżonego o wydatkowanie pieniędzy na cele polityczne. Odnosi się to do głównych punktów oskarżenia, które mówią o wydaniu 14.700 zł. z funduszu na bezrobotnych i 7.445 zł. z opłat pobieranych za zaświadczenia wywozowe na produkty rolne do obszaru W. M. Gdańska. Sąd zakwalifikował te wypadki jako bezprawne przekroczenie władzy, jednak bez chęci zysku osobistego (na akcję wyborczą).

Odnosnie do owych wydatków na cele polityczne w uzasadnieniu sąd mówi dosłownie:

„Sąd daje wiarę wyjaśnieniom oskarżonego, że kwoty te, pomimo że nie przedstawił oskarżony rozliczenia i odnośnych kwitów, wydatkował na cele nie związane z przeznaczeniem tych kwot. Wobec okólnika śp. Zgrzebnicka, naczelnika wydziału w Urzędzie Wojewódzkim Pomorskim, oskarżony mógł przypuszczać, że władze przełożone będą tolerowały tego rodzaju zużycie pieniędzy. Okólnik bowiem zezwalał na wydatkowanie pieniędzy na cele polityczne“.

„Oskarżony — powiada sąd w dalszym ciągu — zajmując eksponowane i odpowiedzialne stanowisko starosty powiatowego, powinien był, jak to uczynili inni starostowie, nie wykonywać polecenie naczelnika Urzędu Wojewódzkiego“.

Czarnocki po wysłuchaniu sentencji wyroku padł zemdlony na lawę.

Już w następnym numerze „Gazety Grudziądzkiej“

rozpoczniemy druk nowej sensacyjnej powieści pod tytułem

„Tajemnica Wieży“

Niezwykłe przygody opowiedziane w tej powieści trzymać będą czytelnika od początku do końca w niezwykłym napięciu

Kalendarz Mariański

na rok 1938

przygotowujemy już.

Pamiętajcie więc o zapisaniu „Gazety Grudziądzkiej“ na nadchodzący okres.

Skazanie i ponowne aresztowanie adwokata dra St. Tabisza ze Lwowa

W dniach 22 i 23 grudnia br. odbyła się w Sądzie okręgowym w Czortkowie rozprawa przeciwko drowi Stanisławowi Tabiszowi ze Lwowa, przebywającemu od dnia 21 sierpnia br. w więzieniu, o przemówienie w Buczaczu, w dniu 15 sierpnia podczas obchodu Świąt Czynu Chłopskiego. Adw. dr. Tabisz skazany został wyrokiem Sądu na dwa lata więzienia bez zawieszenia. Obrona (dr. Pieracki i dr. Skrzywan) wniosła prośbę o wypuszczenie na wolną stopę, do której Sąd się przychylił. Adw. dr. Tabisz został w dniu 23 bm. zwol-

niony z więzienia po przeszło 4-miesięcznym areszcie.

Wracając jednak z dworca kolejowego we Lwowie do domu, został jednak na ulicy (!) ponownie aresztowany na zarządzenie Prokuratora w Czortkowie i odstawił do Brygidek lwowskich.

Niezrozumiałe dla normalnego obywatela postępowanie władz sądowych świadczy o niesłychanych i niespotykanych nigdzie dotychczas represjach w stosunku do działaczy ludowych. Mylą się jednak wszyscy mocno, jeśli sądzą, że w ten sposób potrafią ruch ludowy załamać.

Kuratela nad zakochanym księciem

Przed samymi świętami zapadła w sądzie okręgowym w Ostrowie Wilk. decyzja w głośnej sprawie ustanowienia kuratora sądowego dla ks. Michała Radziwiłła. Do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia toczącej się sprawy o ubezwłasnowolnienie księcia a sąd ustanowił tymczasowego kuratora w osobie b. ministra Rzplitej p. Alfreda Chlapowskiego, właściciela wielkich dóbr w Wielkopolsce.

O powołanie tymczasowego kuratora majątku ks. Michała Radziwiłła zabiegała rodzina księcia przewidując, że proces o ubezwłasnowolnienie potrwać może czas dłuższy.

Ks. Michał Radziwiłł, który wraz z p. Suchestow hawi obecnie w Monte Carlo, miał wiec święta

zatrute nieprzyjemną wiadomością, która może w znacznym stopniu pokrzyżować jego plany wobec ograniczenia dochodów.

Podjazdowa walka płk. Miedzińskiego

Ponieważ obecny regulamin sejmowy nie przewiduje istnienia stałych komisji sejmowych, przeto na początku każdego roku budżetowego odbywają się w sejmie wybory członków komisji. Tak też stało się i na początku bieżącej sesji sejmowej.

M. in. wybrano i komisję wojskową, a na przewodniczącego tej komisji wybrano gen. Żeligowskiego. Nie w smak to było oczywiście pułkownikowi Miedzińskiemu, który w roku ubiegłym był przewodniczącym tej komisji, wszczął więc akcję przeciwko

gen. Żeligowskiemu. Wykorzystując więc ostre przemówienie gen. Żeligowskiego, wygłoszone na początku sesji budżetowej, pułk. Miedziński wraz z 15 swoimi przyjaciółmi, wystosował list do gen. Żeligowskiego, w którym zawiadomiono generała, że nie mogą oni współpracować z nim w komisji wojskowej z powodu głębokiej rozbieżności poglądów na rolę naczelnego wojska w państwie.

Generał Żeligowski oświadczył, że w odpowiednim czasie poruszy tę sprawę w sejmie

Grabież 35 tysięcy złotych na wzór amerykański

W hurtowni Polskiego Monopoli Tytoniowego w Katowicach przy ul. Jolusza Ligonia dokonano śmiałego napadu rabunkowego.

Do sklepu wpadł zamaskowany bandyta, sterroryzował obecna w hurtowni klientelę w ilości kilku osób oraz 4 urzędników Monopoli Tytoniowego, po czym grożąc rewolwerem, zabrał z podręcznej ka-

setki paczkę banknotów wartości 35.550 zł. Po dokonaniu rabunku, sprawca zbiegł. Polęca zorganizowała energiczny pościg.

Bliższe szczegóły tego zuchwałego napadu przedstawiają się następująco:

We czwartek 23 bm. panował w składzie bardzo duży ruch. Pracowało tam 3 urzędników i 2 urzęd-

niczki, zaś w lokalu znajdowało się około 30 osób, przeważnie kioskarczy. Nagle około godziny 5-tej wpadł do składu jakiś mężczyzna uzbrojony w parabellum, otworzył sobie drzwi od szklanego kantoru, przeszedł wzdłuż całego kantoru na koniec składu, gdzie mieści się drewniana oszklona kasa. W kasie urzędował kasjer p. Czekoński. Bandyta najspokojniej wziął leżące na kasie stopy banknotów 20, 50 i 100-złotowych, oraz 4 sztuki po 500 złotych, razem 35 tys. 550 złotych i zapakował je do jednej z kieszeni, pozem spokojnie wyszedł, ginąc w tłumie publiczności.

Obecni w składzie przestraszeni postępowaniem bandyty, częściowo uciekli na ulicę. Bandyta przebiegł przez ul. Ligonia i wpadł do bramy przeciwległego domu pod L. 40, tam prawdopodobnie przeszedł przez drugie podwórze i wyszedł na ul. Sienkiewicza lub na ul. Jagiellońską, albowiem podwórze tego domu posiada kilka wyjść. Odtąd wszelki ślad po bandycie zaginął.

Wszystko stało się w błyskawicznym tempie tak, że oniemiała publiczność i urzędnicy nie mieli czasu reagować.

Rzecz charakterystyczna, że wszyscy trzej urzędnicy posiadali rewolwery w szufladach, a stróż pilnujący kasy był również uzbrojony w rewolwer, niestety w krytycznym momencie wyszedł do innych ubikacji gasić światło.

Zaalarmowano natychmiast policję i wydział śledczy z nadkom. Brodniewiczem na czele rozpoczął pościg, który trwa dotychczas. Bandyta był zamaskowany w jakąś włóczkę na twarzy i widocznie był doskorałe obeznany z rozkładem sklepu i sąsiednich domów. Napad przypominał najbezpieczelniejsze napady amerykańskie.

Cudem ocalało siedmiu górników w podziemiach kopalni „Lech“

W podziemiach kopalni „Lech“ w Nowej Wsi, pow. świętochłowieki, wydarzyła się wstrząsająca katastrofa, w której według pierwszej wersji, jaka rozeszła się wśród mieszkańców Nowej Wsi mało zginęło 8 górników. Przed kopalnią zaczęły się gromadzić tłumy, a przede wszystkim przybyły rodziny górników zajętych przy pracy.

Wkrótce okazało się, że pierwsze wiadomości były przesadne. Stwierdzono bowiem, że wskutek wstrząsu podziemnego niezwykle silnego zawalił się na pokładzie „Gerhard“ ganek na przestrzeni 30 m. O sile wstrząsu świadczy fakt, że odczuto go na przestrzeni na po-

wierzchni około 8 km. Katastrofa nastąpiła tak nagle, że zagrożeni górnicy nie zdążyli się schronić w bezpiecznym miejscu i przysypani zostali zwalami węgla i gruzu.

Zaalarmowano natychmiast kolunny ratunkowe, które pośpieszyły z pomocą i przystąpiły do usuwania gruzów z chodnika.

Jeden z 8 przysypanych poniósł śmierć na miejscu. Był to górnik Piotr Wilk, który doznał złamania czaszki. Dwóch górników nie odniosło żadnych szwanków. Pozostali odnieśli szereg ciężkich obrażeń, lecz życiu ich nie zagraża poważne niebezpieczeństwo.

Gazami stracono mordercę 5 osób

Z Kowna donoszą, że został tam stracony za pomocą gazów trujących niejaki Auksutis, skazany na karę śmierci za wymordowanie całej rodziny, składającej się z 5 osób. Jest to trzeci z rzędu wyrok na Litwie, wykonany w celi gazowej.

Pożar szpitala dla obłąkanych

W zakładzie dla umysłowo chorych w Montredom pod Le Puy wybuchł pożar. Spłonął doszczętnie gmach, w którym zamieszkiwało 135 chorych.

Z pod gruzów wydobyto dotychczas 5 trupów. Czynione są dalsze poszukiwania. Prawdopodobnie spłonęło żywcem przeszło 25 chorych. Dokładnej liczby ofiar nie można ustalić, ponieważ obłąkani, ogarnięci panicznym strachem, rozbiegli się po okolicy.

Zarządzono natychmiast oblławę, gdyż wśród uciekinierów znajduje się 16 niebezpiecznych furiatów.

Gwałtowne trzęsienie ziemi w Meksyku

Dziennik „New York Sun“ przy nosi z Mexico-City wiadomość o ciężkim trzęsieniu ziemi, jakie nawiedziło Meksyk w ub. czwartek rano. Wskutek katastrofy ucierpiało także bardzo poważnie sama stolica.

Ognisko wstrząsów podziemnych miało się znajdować w odległości około 400 km. od Mexico-City, jednakże bliższych szczegółów o rozmiarach katastrofy żywiołowej oraz o jej skutkach brak na razie zupełnie, ponieważ wskutek trzęsienia ziemi zniszczone zostały wszystkie instrumenty w meksykańskim obserwatorium krajowym radto zaś przerwane są wszystkie połączenia telegraficzne amerykańskich towarzystw kablowych, działających na terenie Meksyku.

W samym Mexico-City wstrząsy podziemne były tak gwałtowne, że w mieszkaniach poprzewracały się meble, obrazy pospadały ze ścian a szyby wyleciały z okien. Asfalt na ulicach popękał, a w niektórych miejscach został głęboko powyrywany.

Ponieważ trzęsienie ziemi nastąpiło w rychłych godzinach rannych, kiedy większość mieszkańców jeszcze spała, całe miasto objęte zostało w mgnieniu oka straszliwą paniką. Tysięczne tłumy w

prerażeniu biegaly po ulicach. Krzyk dzieci, lament i histeryczne spazmy kobiet w tłumie dopełniały straszliwego obrazu w milionowym

mieście. Miasto uspokoiło się dopiero około południa.

Bliższych szczegółów na razie brak.

Przy poprawianiu zeszytów szkolnych nauczycielkę zamordowano siekierą

Ofiarą zagadkowej zbrodni padła 42-letnia nauczycielka szkoły powszechnej we wsi Bór Zapilski pod Częstochową, Adela Gruszkówna.

Późnym wieczorem, gdy nauczycielka poprawiała w swym pokoju wypracowania uczniów, nie ujęty na razie sprawca zamordował ją kilkoma uderzeniami siekierą w głowę.

Zbrodnię wykryto dopiero nazajutrz rano.

Jaka była przyczyna krwawego mordu — nie wiadomo. Z mieszkania nauczycielki nie zabrano. Na stole leżał złoty zegarek

oraz portmonetka, zawierająca kilkanaście złotych.

Gruszkówna pracowała w Borze Zapilskim jako nauczycielka od 13-tu lat. Była powszechnie lubiana i szanowana. Opiekowała się z pełnym oddaniem dziećmi, prowadziła ochronkę i zajmowała się gorąco akeją dożywania.

Przed kilku tygodniami do mieszkania nauczycielki włamali się złodzieje, którzy okradli ją doszczętnie.

Zwłoki tragicznie zmarłej przewieziono do Częstochowy, skąd Gruszkówna pochodziła i pochowano na miejscowym cmentarzu.

Wielki pożar zakładów drzewnych

W nocy z niedzieli na poniedziałek w Skolem woj. stanisławowskiego wybuchł z niewyjaśnionej przyczyny pożar w zakładach przemysłu drzewnego braci Groedlów. Z uwagi na olbrzymie ilości materiału drzewnego, pożar przybrał groźne rozmiary.

Do walki z ogniem przystąpiła straż pożarna zakładów i ochotnicze drużyny przybyłe z okolicz-

nych miejscowości. Dzięki energicznej akcji pożar udało się uciąć. Straty wynoszą około 200 tysięcy złotych.

Zajęty przy gaszeniu pożaru robotnik Hexel spadł z dachu drugiego piętra i wskutek krwiotoku zmarł na miejscu. Dwaj inni robotnicy: Rymar i Barańczuk zostali ranni.

Tragiczna katastrofa kolejowa

W nocy z niedzieli na poniedziałek między stacjami Podłęże — Grotkowie wykołoił się pociąg jadący z Bochni do Krakowa. Kilka wagonów zostało zupełnie straszkaynych, przy czym dwie osoby

śmierć. Ponad to dwaj hamulcowi odnieśli rany.

Na miejsce wyjechała komisja i pociąg ratunkowy, zaś dziś rano przybyły władze prokuratorskie, celem ustalenia przyczyny katastrofy.

Pożar teatru w Bukareszcie

W środę wieczorem w Bukareszcie wybuchł pożar w teatrze podczas przedstawienia. Wśród aktorów i publiczności zapanowała panika. Podczas tłoczenia się ciężkie obrażenia odniosło 15 osób.

Straż pożarna pracowała kilka godzin, nie zdołała jednak uratować sceny i widowni oraz trzech innych sal, znajdujących się w tymże gmachu.

Kurs polityczny W POWIECIE ILZYCKIM

We wsi Wierzchowisko gm. Krepa Kościelna pow. ilżeckiego odbył się dwudniowy kurs polityczny Stronnictwa Ludowego w dniach 19 i 20 grudnia rb, na który przybyło około 100 osób. Na kursie referaty wygłosili: Poniński Czesław, Bieniek Stanisław i Pawlina Piotr.

Zaznaczyć trzeba, że pp. Grodzicy, w domu których odbywał się kurs, sta ropolskim zwyczajem częstowali obiadem wszystkich zamiejscowych uczestników kursu, co rzadko się dziś zdarza.

Po ukończonym kursie uczestnicy złożyli na wdowy i sieroty po poległych chłopach w Małopolsce: Stańczyk Marcin 1 zł, Grodzicki Kazimierz 1 zł, Grodzicka Aniela 50 gr, Poniński Czesław 50 gr, Pawlina Piotr 20 gr, Jankowski Józef 50 gr, Górniak 20 gr, bezimienny 1 zł, Rutkowski 20 gr, Salek 50 gr, Stefański 20 gr, Koniusz 50 gr, Sulima Tomasz 10 gr, Machowski 20 gr, Majewski 20 gr, Szymanowski 20 gr, Majewski 20 gr, Puton 20 gr, Krukowski 15 gr, Urban Paweł 30 gr, Wolak 10 gr, Grabski 30 gr, Grabski 20 gr, Pisarek 25 gr, Ładoch 25 gr, Aurburg 20 gr, Pietruszka 20 gr, Wróbel 20 gr, Wójcik 15 gr, Woźniak 10 gr, Piatkowski 15 gr. Razem 10.20 zł.

Pieniądze przesłano do redakcji „Zielonego Sztandaru“.

**Polska Ludowa —
to Polska
mocarstwowa**

Dłaczego dobrze i obfite światło?

DLATEGO ZE DOBRE OŚWIETLENIE JEST ZACHĘTĄ DO PRACY POLEPSZA JAKOŚĆ WYROBÓW I ZMNIJSZA KOSZTY PRODUKCJI. BY UZYSKAĆ DOBRE I OBFITE OŚWIETLENIE NALEŻY STOSOWAĆ NIEPRZEŚCIGNIONE W SWEJ JAKOŚCI

OSRAMÓWKI-D

ZNAKOWANE W DEKALUMENACH GWARANTUJĄCE MAŁE ZUŻYCIE PRĄDU. WYROB POLSKI.

Wiadomości bieżące

Czwartek 30 grudnia 1937 r.
Czwartek: Eugenjusza
Wschód słońca: 7,45; zachód: 15,33
Piątek: Sylwestra
Wschód słońca: 7,45; zachód: 15,33
Sobota: Nowy Rok
Wschód słońca: 7,45; zachód: 15,34

* DZISIEJSZY NUMER „GAZETY” wydajemy w objętości 6 stron. Zrazem dodajemy bezpłatny dodatek „GOSPODARZ I OSADNIK”.

MAŁOPOLSKA

URZEDNIK POCZTOWY DEFRAUDANTEM

Wadowice — W Sądzie Okręgowym w Wadowicach zapadł wyrok przeciwko Franciszkowi Nosalowi, który dokonał nadużyć w urzędzie pocztowym w Oświęcimiu, na sumę kilku dziesięciu tysięcy złotych. Trybunał uznał Nosala winnym kradzieży około 50 tysięcy zł, z pocztowych przesyłek pieniężnych i skazał go na 5 lat więzienia z pozbawieniem praw obywatelskich na lat 5. Żona Nosala, za współudział, skazana została na 6 miesięcy

wiezienia z warunkowym zawieszeniem kary na lat 2.

SAMOBÓJSTWO W CELI WIEZIENNEJ

Kraków — W Krzeszowicach pod Krakowem aresztowano syna wóznego, 18-letniego Kazimierza Gędka, który poszukiwany był przez policję celem odbycia 3-miesięcznego aresztu za drobne przestępstwo. Osadzony w celi więziennej Gędek sporządził sobie stryżek z koszulki i powiesił się na kracie.

Zjazdy i zgromadzenia Stronnictwa Ludowego

BACZNOŚĆ POW. CZESTOCHOWSKI

W dniach 1 i 2 stycznia 1938 r. odbędzie się dwudniowy kurs rejonowy Stronnictwa Ludowego we wsi Rybna gm. Mykanów, na który Zarządy Kół powinny przybyć w komplecie, poza tym wysłać najczynniejszych ludowców, jak również i kobiety, które by po kursie zajęły się pracą organizacyjną w terenie. Wstęp na kurs za legitymacjami.

Zarząd Wojew. Str. Lud. w Kielcach

Najlepszy podarek noworoczny Książeczka premiowa PKO V-ej serii

WOJ. CENTRALNE

ARESZTOWANIE WÓJTA OSKARZONEGO O NADUŻYCIA

Grodno — Aresztowany został wójt gminy Kuźnica, Władysław Kamiński, na którym ciężko silnie poszła ki, że zdefraudował 3.000 zł. z pieniędzy gminnych, a następnie symulował kradzież tej sumy z gminnej kasy ogólnotrawnej.

OFICER ZAMIESZANY W AFERĘ POBOROWA

Bielsk Podlaski — W marcu 1934 r. białostocki sąd okręgowy skazał Altera i Rachele Brenera, Chanę Owsiejewicz i Stanisława Zaleskiego po 3 lata więzienia, a Efraima Melandowicza na 2 lata więzienia — wszystkich oskarżonych o wyłudzenie pieniędzy od poborowych pod pretekstem zwalniania ich od służby wojakowej.

Odsiadujący karę więzienia Alter Brenera skierował w ub. roku do prokuratury w Białymstoku list, w którym oskarżył o współudział w aferze porucznika Andrzeja Jarskiego, oficera PKU, Bielsk Podlaski.

Wszczęte śledztwo potwierdziło ujawnione w liście okoliczności i por. Jarski stanął przed sądem, który skazał go na 1 i pół roku więzienia.

WYKOLEIŁ SIĘ POCIĄG WSKUTEK ZASP ŚNIEŻNYCH

Bielsk Podlaski — Parowóz pociągu towarowo-osobowego, idącego z Białej Podlaskiej do Konstantynowa, wskutek zasp śnieżnych wykoleił się koło Białej Podlaskiej.

Wypadek na szczęście nie pociągnął ofiar w ludziach. Pociąg uległ opóźnieniu do 8 godzin.

Nowa placówka ludowa na terenie Małopolski Wschodniej

W niedzielę, dnia 19 grudnia br. odbyło się walne zebranie członków S. L. powiatu jaworowskiego w domu ludowym we wsi Gnojnice, na którym po referacie Zaleskiego Pawła, studenta U. J. K. ze Lwowa oraz po ożywionej dyskusji wybrano Zarząd Powiatowy w składzie następującym: prezes Lechociński Stefan, zast. Kluk Jan, Małysz Stefan, sekr. Kaweckiej W. zast. Jakimowicz Jakub, skarbn. Maj Jan, zast. Kązj Aleksander. W skład

Komisji Rewizyjnej weszli: Margiel Jan, Gajda Józef, Gajda Jan, zaś na członków Zarządu powołano Szezebla Romana, Bakona Ludwika i Silarskiego. Powiat jaworowski należy do nowych placówek ludowych — jednak ma już swoją kartę w ruchu ludowym. Tam poległ w czasie ostatniego strajku śp. Świątyński, zaś działacze, jak nowo wybrany prezes oraz ob. Licak i wielu innych siedzieli po kilka miesięcy w więzieniu za ostatni strajk.

Pod zarzutem pięciokrotnego morderstwa

W ostatnich kilku miesiącach dokonano na terenie powiatu kolomyjskiego i śniatyńskiego w Małopolsce Wsch. kilku napadów rabunkowych, zakończonych zabiciem obrabowanych osób. We wszystkich wypadkach ofiary zostały zamordowane przy pomocy strzelców z karabinów.

W piątek policja odstawiła do więzienia dwóch osobników z Białyniec w pow. kolomyjskim Wasyla Korbutiaka i Semena Hryciuka. Obaj pozostają pod zarzutem zamordowania dwóch handlarzy koło z Chocimierza, Gerschona Aust

frägera i Herscha Eisensteina, którzy w lecie rb. w drodze z Buczaczek zostali na furze zastrzeleni i obrabowani. Dowody przeciw mordercom są bardzo silne, gdyż są świadkowie, którzy ich rozpoznają.

Istnieją jednak bardzo silne przesłanki, że obaj aresztowani również zamordowali kupca Fuchsa z powiatu śniatyńskiego i jego żonę Bertę, która zmarła w kolomyjskim szpitalu na skutek odniesionych ran. Również mieli się ci samobójcy dopuścić morderstwa na osobie rolnika Hryńczuka.

POŻAR GARBARNI

Kraków — W noc wigilijną w Dobczycach wybuchł pożar w garbarni. Ogień zniszczył znaczną ilość zapasów skór, urządzenia fabryczne i budynki. Szkody przekraczają 20 tys. złotych.

KRESY WSCHODNIE

POŻAR WSI Z PODPALENIA

Kamień Koszyrski — We wsi Huta Kamieniecka, pow. koszyrskiego powstał pożar, który strawił do szczytnej ośm gospodarstw. Przyczyną pożaru podpalenie. W czasie akcji ratunkowej 5 osób uległo ciężkiemu poparzeniu.

LIKwidACJA BANDY FAŁSZERZY BANKNOTÓW

Brześć n. B. — Policja zatrzymała w Siemiatyczach, pow. Bielsk Podlaski, trzech braci: Stanisława, Jana i Franciszka Wójciaków, zam. w kolonii Uszyszka. Przy aresztowanych znaleziono większą ilość fałszywych banknotów. W wyniku dalszego śledztwa w Piaskowie pod Warszawą, u Mariana Drapińskiego znaleziono no fabrykę banknotów.

OPIECZETOWANIE CERKWI

Wilno — Komisja techniczno-budowlana urzędu wojewódzkiego w Wilnie dokonała lustracji cerkwi św. Trójcy w Wilnie i nakazała opieczetowanie jej ze względów bezpieczeństwa Cerkiew ta oddawna już wymaga generalnego remontu.

Bydło i mięso

z dnia 28-go grudnia 1937 r.
Płacono w złotych za 100 kg. żywej wagi

	Warszawa	Poznań
Woly wytucz.	85-88	—
Woly mięsiste	60-71	56-62
Stadniki wytucz.	—	—
Stadniki mięsiste	60-66	48-54
Stadniki mierne	47-51	38-40
Krowy wytucz	86-100	—
Krowy mięsiste	62-69	50-58
Krowy mierne	45-52	22-30
Jalówki wytucz.	—	—
Cielęta db. odżyw.	80-95	52-60
Swinie:		
ponad 150 kg.	100-110	—
120-150 kg.	96-99	94-96
100-120 kg.	85-95	88-92
80-100 kg.	72-84	82-86
mięsiste ponad 80kg.	—	70-80

Wartość pieniędzy :

1 funt szterl. angielskich	zł 26,35
100 franków francuskich	zł 17,85
100 franków szwajcarsk.	zł 121,90
100 belgów belgijskich	zł 89,60
100 koron czeskich	zł 17,65
100 guldenów gdańskich	zł 100,00
100 marek niemieckich	zł 114,00

Notowania giełdowe ziemiopłodów

z dnia 29 grudnia 1937 r. — Płacono złotych za 100 kg:

	Warszawa	Poznań	Kraków	Bydgoszcz
Pszenica zbier.	28,50-29,00	26,25-26,75	27,50-28,00	26,25-27,25
Zyto zbierane	23,50-24,00	21,50-21,75	23,20-23,40	22,25-22,50
Jęczmień	18,75-20,00	18,25-19,75	18,50-18,75	18,50-19,25
Jęczmień brow.	21,50-22,00	20,50-21,50	18,00-18,50	20,75-21,75
Owies	20,25-22,75	19,50-21,00	19,50-20,00	19,75-20,00
Maka pszen. 65%	40,00-42,00	40,00-40,50	41,50-42,25	41,00-42,00
Maka żytnia 65%	31,00-31,50	29,25-30,25	33,00-33,25	31,75-32,25
Otręby pszenne	15,00-16,00	15,00-15,50	14,75-15,00	15,25-15,75
Otręby żytnie	14,00-15,00	14,50-15,25	15,00-15,25	14,75-15,25
Rzepak zimowy	56,00-57,00	54,00-55,00	54,50-55,50	55,00-57,00
Groch polny	27,00-28,00	—	26,00-28,00	—
Groch Wiktorja	29,00-30,00	24,00-26,00	32,00-34,00	23,50-25,50
Kuchy rzepak.	18,00-18,00	18,50-18,75	—	19,50-19,75
Kuchy białe	20,50-21,00	21,25-21,50	—	22,00-22,25
Ziemiaki jad.	3,75-4,25	0,00-0,00	4,50-5,00	3,75-4,25
Gryka	—	—	—	—
Słoma luźna żyt.	—	6,25-6,50	6,50-7,00	—
Słoma prasow. „	8,00-8,50	7,00-7,25	—	7,50-7,75
Siano luźne	—	7,85-8,35	7,50-8,50	8,50-9,50
Siano prasow.	9,50-10,50	8,50-9,00	—	9,25-10,25

Ceny żyta zagranicą:

Berlin —; Praga 29,73; Hamburg (żyto amerykańskie bez cła) 22,03

Wartość dolara: 5,27 —; Wartość gramu złota: 5,92

Proszek od **BOLU GŁOWY**
Dla dorosłych ze znakiem
KOWALSKINA
Dobrym sposobem
PRZY PRZEZIEBIENIU
GRYPY i KATARZE

SAMOBÓJSTWO POCZTOWCA

W ołkowsk — Wystrzałem z rewolweru w skroń usiłował pozbawić się życia pracownik kontraktowy urzędu pocztowego Leon Jurewicz. Desperata w stanie ciężkim umieszczono w szpitalu sejmikowym.

Maszyny do szycia

gwarantowane, najprzedniejszych marek światowych, z przyborami do haftowania, mierzkiwania, cerowania itp. Zł. 150 gotówka i ratami. Białe i kolorowe wysyłka. Centrala Maszyn Kraków ul. Dietłowska nr. 100. Skrytka pocztowa 78.

SPRZEDAŻE

Dom
sprzedam w rynku, piętrowy ze składem, stodoła i 3 morgi roli. Cena 5.200.— zł. Joanna Gozyczna, Górno pow. Brodnica. Pomorz. 1423

Orzechy
włoskie 10 zł. łuszczone 21.50; miód kuracyjny 15 pięciokilówki franco zaliczka. Spółka Owocarska Zaleszczyki. (1538)

Gospodarstwo
około 6 morgów ziemi z budynkami sprzedam. Ziemia dobra nadwiślańska cena według umowy Franciszek Słupik Pawłów p-ta Nowy Korczyn woj. kielecki (1426)

Dom
z oficyną, 2 składy 8 mieszkań w Ostrowie Pozn. Miasto 30.000 — garnizon okazynie do sprzedania. Jan Rochowski Raszowska 15 (1546)

Pianino
Sommerfelda bardzo mało używane, korzystnie sprzedam. Łęczęcki nr. 18 stacja kol. Chrzypsko pow. Międzybóże n/W. Of. do Gaz. Grudz. pod nr. 1529

1 Kompl. olejarnia
2 młotowniki korzystnie nabyć sprzedam Tadeusz Schmidt Bydgoszcz Grudzka 21 (1533)

Sprzedam
3 morgi ziemi z zabudowaniem. Antoni Formanowski, Sulkowice, p-ta Krobis, pow. Gostyń, woj. poznański. (1510)

Dom
piętr. z piekarnią dobrze prosper. w mieście powiatowym z powodu choroby tanio sprzedam 9/ do Gaz. Grudz. pod nr. 1528

Rzeźnictwo
centrum Poznania całkowite urządzenie korzystnie sprzedam. Strugarek, Brzawska 15.

Skład
rzeźniczy w dobrym punkcie z urządzeniem korzystnie na sprzedaż. Oferty do Gaz. Grudz. pod nr. 1511.

Z powodu
nieszczęśliwego wypadku sprzedam zaraz swoje 38-morgowe gospodarstwo w tem łąki z torfem Klara Janicka, Łążyń-Dofy kole Lubianka woj. pomorskie (1487)

Osada
szkolna 62 morgi pow. wyrzyskim sprzedam kosiół, szkoła cukrowni gorzelnia, młyn, młyn, młyn. Adres: Postępowo Naflo n/Notecia Dowód 17. (1517)

Rzeźnictwo
mniejsze przy ul. Chelmińskiej z elektr. zapędem z powodu choroby do sprzedania Fa. H a i k a Grudziądz, Wybickiego 15

Wytwórnia instrumentów Muzycznych
Franciszek Niewczyk
Lwów
ul. Grodecka 2-B
noleca najtaniej wszelkie instrumenty oraz oryby. Przyjmuje naprawy. Cenunki na żądanie.

Najwięcej

Klientów miejskich
zdobędziesz przez
ogłaszanie w
Gazecie Grudziądzkiej

ROŻNE

Wozem
w dzierżawę młyn wodny lub kupię takowy. Zgł. St. Mendyk Korczowska p-ta Sokołów koto Rzeszowa woj. lwowskie. (1445)

Uczeń
potrzebny zaraz Koźlinka mistrz krawiecki Grudziądz Kościuski 38 (1405)

Przyjme
właściciel do młyna wodnego Aleksander Kubowy Buczac pow. Zdobuń woj. wołyńskie. (1520)

Zajmię
się handlem zarobisz do 10 zł dziennie. Zgłoszenia Laboratorium K. Woluiewicz Mysłowice.

Uczeń
krawiecki ze wsi zaraz potrzebny Grudziądz Grobowa 24. Cylleki. (1489)

Chłopek
do koni najchętniej sierotę przyjmę Tworek Ignacy Katarzynin poczta Recot woj. poznański. (1515)

NAUKA

Przygotowanie
do zawodu rolniczego zdobędziesz w Publicznej Szkole Przystosowania Rolniczego w Popowie. — Nauka bezpłatna. Warunki przyjęcia wysłać Zarząd Szkoły Popow noc. Peznow powiat Turek woj. łódzkie.

Z latarnią szukając
nie znajdzie się człowieka który by nie uznał

Korzyści płynące z ogłoszeń

KUPNA

Mleko
wielkie do 50 ltr. dziennie potrzebuje. Dudziakowa Grudziądz, Nadgórna 9.

Radioprogram z Warszawy

PIATEK, 31 grudnia.
Warszawa. 6.15 Koleda; 6.20 Główny następnik; 6.40 Muzyka z płyt; 7.00 Dzieńnik poranny; 7.15 Muzyka z płyt; 8.00 —11.57 Przerwa; 11.57 Sygnal czasu i hejnał; 12.03 Audycja południowa; 15.30 Wiadomości gospodarcze; 15.45 Gawędy Kornela Makuszyńskiego dla dzieci starszych; 16.00 Rozmowa z chorymi; 16.15 Boże Narodzenie w poezji i pieśni; 16.50 Pogadanka aktualna; 17.00 Nasza midinetki — felieton; 17.15 Orkiestra rozrywkowa; 17.50 Przegląd wydanietw; 18.00 Komunikat śniegowy i wiadomości sportowe; 18.10 Motywy egzotyczne w muzyce jazzowej; 18.25 Program na jutro; 18.30 Audycja dla wsi; 18.55 Teatr Wyobraźni; 19.30 Katedry polskie; 19.50 Pogadanka aktualna; 20.00 Koncert rozrywkowy; 20.45 Dziennik wieczorny; 20.55 Pogadanka aktualna; 21.00—2.00 Sylwester w Lublinie.

SOBOTA, 1 stycznia
Warszawa. 8.00 Sygnal czasu i koleda „Nowy rok bieży”; 8.05 Poranny koncert orkiestry wojsk.; 9.00 Transmisja nabożeństwa z kościoła O. O. Dominikanów we Lwowie; 10.30 Boże Narodzenie w twórczości rozmaitych kompozytorów; 11.30 Reportaż z życia; 11.30 „Kalendarzowe kartki” — noworoczne słuchowisko dla dzieci; 12.00 Sygnal czasu i hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie; 12.03 Sonety krymskie Adama Mickiewicza; 13.05 Nasz program — felieton; 13.20 Muzyka obiadowa; 14.45 Audycja dla wsi; 15.30 Gramy do tańca; 17.00 Kurant starożytny „Rok polski”; 18.00 Muzyka angielska; 19.00 Audycja dla Polaków za granicą; 19.45 Popularny koncert; 22.00 Muzyka taneczna (płyty).

AUDYCJE DLA WSI W KAZDA NIEDZIELE
nadawane są przez wszystkie radiostacje w godzinach od 8.03 do 8.50 i od 15.30 do 16.00 po południu. Na początku audycji porannych podawana jest „Gazetka Rolnicza”
WIADOMOŚCI GOSPODARCZE
nadawane są przez wszystkie radiostacje codziennie, oprócz niedziel i świąt w godzinach od 15.00 do 15.15 po południu.
PRZEGLĄD GIEŁDOWY Z POZNANIA
przez wszystkie radiostacje nadawany zostaje codziennie oprócz niedziel i świąt w godzinach od 13.55 do 14.00 po południu.
SKRZYNKI ROLNICZE
każda stacja we własnym zakresie nadaje w każdy wtorek i sobotę o godzinie 12.50 w południe.

Dr. med. St. Breger
Lekarz domowy
cena z przesyłką 1.45 zł
Do nabycia w księgarni
Wiktora Kulerskiego Grudziądz
Książki wysyłamy tylko za poprzednim nastaniem pieniędzy.

Miód
liścowy, chluba Podole, 5 kg. zł. 11.50 Korzeniowicz, ca. pocztmistrz Zbaraż. (1530)

20 morg
pożennej ziemi, budynki pasywne, żywy i martwy inwentarz za 15,000 sprzedam. Wpłata - 9,000 Fr Szyja Ostrzeszów—Poz. — (znaczek) (1596)

Dom
nowy, 7 ubikacji 3 morgi dobrej ziemi, położony w pięknej górzyściej okolicy blisko lasu iglastego, do kościoła i stacji kol. 3 km od zaraz na sprzedaż. — Łęczęcki nr. 19 stacja kolej Chrzypsko pow. Międzybóże n/W. Of. do Gaz. Grudz. pod nr. 1530

Nieruchomość
dom mieszkalny z zabudowaniami i 13 morgów ziemi ornej (wszystko w dobrym stanie) sprzedam B. Wacławska, Czarnoból n/Not. (1504)

Miód
deserowo-liczny, prawdziwy bez domieszek czysty pod gwarancją 3 kg. 8.50 zł 5 kg. 13 zł 10 kg. 25 zł 20 kg. 49.50 zł wraz z naczyнием i opłatą pocztową wysyła właściciel największej pasieki w Państwie. EUGENIUSZ BILIŃSKI i syna w Zbarażu

Gospodarstwa
sprzedam 22 morgi przy mieście 5 000 37 morg 8 000 wpłaty 5 000 58 morg przy mieście ogród 19 000 wpłaty 8 000 140 morg 25 000 wpłaty 15 000 Zabudowania murowane inwentarz, zasiewy zapasy — znaczek Gawlik Ostrzeszów Kolejąwa 42 (1535)

Młody
pezołwy szuka współniczek do założenia sklepu z gotówką do 3.000 zł Oferty do Gaz. Grudz. pod „Młody” nr. 1523

Rolnicy!
Spieszcie nabyć dobrej ziemi na WOŁYNIU. Gotowe gospodarstwa parcele, domy, place. Przyjme do interesu współnika z 100 zł. zarobek pewny. — Informacji udziela za zażyciem znaczka. Józef Rudnicki Kowel Mokra 15 (1526)

WOLNE POSADY

Wiodarza
dzielnego i energicznego zaciężnikami noszącym od 1 kwietnia 1938 r. większą majadność na Kujawach. Zgłoszenia prosimy skierować do Zarządu 660r Markowickich, Markowice, pow. Mogiła

Wilhelm Müller
Szkoła śpiewu kanarka
cena z przesyłką 1,75 zł
Hodowla ptaków śpiewających
cena z przesyłką 0,95 zł
poleca
Księgarnia „Gazety Grudziądzkiej”
Grudziądz Droga Łąkowa

Korzystna lotaria kapitału Miód
Okazyjnie
Folwark 330 morg w tem 29 m. 50 letn. lasu inwentarz żywy i martwy z powodu stosunków rodzinnych spiesznie za 40 tys. zł. na sprzedaż (znaczek) Zgł. J. Olierzyński Ostrów (Wlkp)ul. Kaliska 17. m. 9 (1486)

Miód
czysto pszczelny lipcowy pierwszej jakości pod gwarancją bez żadnych domieszek tegorocznego zbioru 3 kg. 7.80 5 kg. 11.50 10 kg. 21.50 20 kg. 40 zł 30 kg. 60 zł wraz z naczyнием i opłatą pocztową wysyła MAŁOPOLSKI EKSPORT MIODU W ZBARAZU SKRYTKA POCZTOWA 5 (1532)

Sprzedam
15 morgowe gospodarstwo w pełnym komplecie z podwojem spiat rodzinnym. — Cena przystępna. Boro wsi Stanisław wieś Młodochowo p-ta Drobin pow. Płońk wojew. Warszawskie. (1534)

Świątynia Sybilli
Wróżby i wyrocznie
Podręcznik praktyczny
Dla tych co pragną przetrwać mroki przyszłości, jak i dla osób szukających miłej rozrywki towarzyskiej i —
Część pierwsza
Kabbala, Chirografia i Biadokopja z ilustracjami.
Część druga
Jedyny pierwowzór sekanu Egipsko-Arabski, wielokrotnie wypróbowany i zawleający 1500 numerowanych objaśnień.
Część trzecia:
Przepowiednie ze sjawiat atmosferycznych. Wierszenia dawnych czasów. Zamawianie i znaczenie uroków. Likantropja. Pragnostyki popularne.
Nap. Mieczysław Rogoziński Cena 3 zł.
Do książki dołączony i przesyłany 25 gr.
Zakłady Graficzne i Wydawnicze
WIKTORA KULERSKIEGO
Grudziądz

PRAKTYCZNE PRZEPISY
SMAZENIA KONFITUR SPORZADZANIA KOMPOTOW I SOKOW przez
ROŻĘ MAKAREWICZOWĄ
CENA Z PRZESYŁKĄ ZŁ. 2.25.
Przesyłkę skuteczniamy za poprzednim nadesłaniem należności. Pieniądze włożyć można w każdym Urzędzie Pocztowym za pomocą przekazu rozrachunkowego
Zamówienia przesyłać należy:
Zakł. Graficzne i Wydawnicze WIKTORA KULERSKIEGO w Grudziądz - Pomorz.

Humor
WIEŚNIAK PUBLICZNY

— Ależ panie, to pan się upił!
— E, e, ja to nie, tylko, tylko mój przyjaciel tutaj, ten osioł nie chce ze mną pojąć.